

KIRA MANTSU:

„UN VEAC DE POEZIE AROMĂNĂ” – dupu 35 di anji!

Aestă carti easti „istorică” shi, adză, ashi prindi s-hibă mutrită.

Alănci tu unu kiro istoricu cându ahătu s-putea... Ni mini , ni Hristu Căndroveanu nu puteamu s-pistipsimu atumtsea că va s-apucămu sh-altu kiro, cându s-iasă cărtsă fără controlu politicu/tsenzură.

Lucraiu 15 di anji ca redactoru tu Editura Minerva (atsea ma marea ditu Romănia) shi shtiu cumu eara kirolu. Itsi carti tsi u-ndridzeamu ti pitritseari la stampă tritsea la tsenzură. Cathi frăndză prindea s-aibă vula di aclo – altă soi tini, ca redactoru, nu aveai puteari s-ljai altă apofasi. Ma yinea vără frăndză fără vula di la tsenzură, redactorlu prindea s-da isapi shi, di multi ori, să-sh keară lucrulu.

Prindi să spunemu că, di la cu anjilji 1970, ahurhi unu njicu dizgljetsu culturalu la Armănjilji ditu Romănia. Acă elj băna armăneashti-n casă, li fătsea tuti adetsli di văr kiro, cultura anyrăpsită nu era cunoscută.

Ndoauă spectacoli cu jocuri shi cāntitsi ahurhiră s-dishteaptă dukeri tsi părea agārshiti...

Avea tricută 50 di anji, di la atsea ditu soni carti alăncită pi armăneashti – George Murnu, *“Bairu di cānticu armănescu”*, 1931 - până la aestă antholoyii shi nica-ndoauă cărtsă, simnati di Hristu Căndroveanu shi mini, tu kirolu 1975-1985. Zburămu mashi di litiratură anyrăpsită pi armăneashti!

Căndu, deadunu cu Hristu Căndroveanu, lomu apofasea să-ndridzemu aestă antholoyii, shteamu tsi keaditsi va s-avemu. U lucrămu kiro di-ndoi anji fără s-minduimu desi va s-avemu tihia s-u videmu cartea.

Hristu Căndroveanu prindea s-facă unu Protu zboru cari s-hibă tu noima a tsi să spunea atumtsea tră Armănji – ashi cumu cumăndăsea Academia. U featsi ashi cumu putu... shi aestu lucru agiută tipusearea. Cartea ishi tu doauli limbi shi aestu lucru angrică shi spusi atsea tsi s-putea spusă tu alti zboară! Atumtsea nu puteai s-ufiliseshtsă zborlu “limbă”, ti atsea s-ufilisea zborlu ma ghegeneralu, “graiu”!

Minduescu adzã cã aestã carti nu va s-ishea ma s-nu s-afla ndoi scriitori, editori romãni cari avurã vreami shi puteari.

Easti borgea mea s-aducu aminti atselji sots romãni cari agiutarã: scriitorlu, editorlu shi redactorlu di carti MIRCEA CIOBANU, sotsu bunu cari avea mari tinjii ti Armãnji. Shi ma s-nu eara marli scriitoru MARIN PREDA directoru la Editura Cartea Romãneascã, aestã antholoyii nu va s-ishea. Avuiu tihea s-lu cunoscush, poati, lu cãndãsi "ponlu" ditu pledoaria mea ti aestã carti.

Shtiu cã antholoyia fu aprukeatã cu mari vreami di armãnami, cã urdinã aclo iu s-putea s-uridinã... Fu ca unã vluyisitã ploai ti marea xeri culturalã tsi avea cãdzutã pi armãnami...

Haristuseri alu Cristian Mihai Banioti Cuciumita ti scanari shi alu Dini Trandu ti alinarea tu "Biblioteca armãneascã"!

22.11.2020